

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

САЖЕТИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ ЗА ПЕРИОД
ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 31. МАРТА 2019.

(неревидирани)

у складу са захтјевима Међународног рачуноводственог стандарда 34

Сарајево, 25. април 2019. године

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 31. марта 2019.

Садржај

Страна

Извјештај о добити или губитку	1
Извјештај о свеобухватној добити	2
Извјештај о финансијском положају	3
Извјештај о промјенама у капиталу	4
Извјештај о новчаним токовима	6
Напомене уз сажете финансијске извјештаје	7 - 28
1 Основне информације	7
2 Основа за припрему	8
3 Нето каматни приходи	10
4 Нето приходи од накнада и провизија	11
5 Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	11
6 Нето добици / (губици) од курсних разлика	11
7 Трошкови особља	12
8 Административни и остали оперативни трошкови	12
9 Нето резервације за очекivanе кредитне губитке	12
10 Депозити код иностраних банака	13
11 Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	13
12 Монетарно злато	14
13 Депозити банака	15
14 Депозити Владе и осталих депонената	15
15 Капитал	15
16 Новац и новчани еквиваленти	16
17 Аранжман валутног одбора	16
18 Трансакције са повезаним лицима	17
19 Управљање финансијским ризицима	18
20 Мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза	23
21 Ванбилансне ставке	25
22 Догађаји послије датума извјештавања	28
23 Одобравање сажетих финансијских извјештаја	28

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 31. марта 2019.

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ

У хиљадама KM (неревидирани)	Напомена	За период	
		1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
Каматни приходи		11.904	11.619
Каматни расходи		(5.996)	(5.670)
НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ	3	5.908	5.949
Приходи од накнада и провизија		4.048	4.053
Расходи од накнада и провизија		(155)	(162)
НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	4	3.893	3.891
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	5	143	233
Нето добици / (губици) од курсних разлика	6	42	(216)
Остали приходи		54	460
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		10.040	10.317
Трошкови особља	7	(4.217)	(4.210)
Административни и остали оперативни трошкови	8	(1.773)	(2.059)
Депрецијација и амортизација		(600)	(523)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(6.590)	(6.792)
ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ПРИЈЕ РЕЗЕРВАЦИЈА ЗА ОЧЕКИВАНЕ КРЕДИТНЕ ГУБИТКЕ		3.450	3.525
Нето резервације за очекиване кредитне губитке	9	9.696	(670)
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		13.146	2.855

Напомене на странама од 7 до 28 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 31. марта 2019.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ

У хиљадама КМ (неревидирани)	Напомена	За период	
		1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		13.146	2.855
Остале свеобухватне добит			
<i>Ставке које су или које се могу накнадно пренијети у добит или губитак:</i>			
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит			
Нето промјена у фер вриједности током периода	11	80.625	(5.167)
Нето промјена у резервацијама за очекиване кредитне губитке	19.1.1.	(7.661)	80
Рекласификација у добит или губитак	5	(143)	(233)
		72.821	(5.320)
Монетарно злато			
Нето промјена у фер вриједности током периода	12	6.252	(1.765)
		6.252	(1.765)
Укупно остале свеобухватне добит / (губитак)		79.073	(7.085)
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ / (ГУБИТАК) ЗА ПЕРИОД		92.219	(4.230)

Напомене на странама од 7 до 28 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 31. марта 2019.

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ

У хиљадама КМ (неревидирани)	Напомена	На дан		
		31. март 2019.	31. децембар 2018.	
ИМОВИНА				
Страна валута у готовини		286.166	274.099	
Депозити код иностраних банака	10	2.672.546	2.911.448	
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	11	8.298.348	8.225.439	
Монетарно злато	12	216.248	209.996	
Специјална права вучења у ММФ-у		30	2.236	
Остале имовина		9.782	10.554	
Некретнине и опрема		44.210	44.677	
Нематеријална имовина		1.465	1.342	
Остале улагања		27.813	27.813	
УКУПНО ИМОВИНА		11.556.608	11.707.604	
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ				
ОБАВЕЗЕ				
Готов новац у оптицају		4.782.678	4.750.614	
Депозити банака	13	5.214.383	5.523.290	
Депозити Владе и осталих депонената	14	743.751	709.367	
Резервације за обавезе и трошкове		1.237	1.259	
Остале обавезе		2.493	3.227	
Укупно обавезе		10.744.542	10.987.757	
КАПИТАЛ				
Почетни капитал		25.000	25.000	
Резерве		773.920	694.847	
Нето добит за период		13.146	-	
Укупно капитал	15	812.066	719.847	
УКУПНО ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ		11.556.608	11.707.604	

Напомене на странама од 7 до 28 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 31. марта 2019.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

У хиљадама КМ (неревидирани)

	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве	Резерве фер виједности - финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добр	Резервације за очекиване кредитне губитке	Резерве фер виједности – монетарно злато	Укупно резерве	Добит за период	Укупно капитал
На дан 1. јануар 2019.	25.000	514.720	31.300	133.696	8.993	6.138	694.847	-	719.847
Укупно свеобухватна добит за период	-	-	-	80.528	(7.707)	6.252	79.073	13.146	92.219
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	-	13.146	13.146
Остале свеобухватна добит	-	-	-	80.528	(7.707)	6.252	79.073	-	79.073
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у фер виједности дужничких хартија од вриједности</i>	-	-	-	80.625	-	-	80.625	-	80.625
<i>Нето реализоване позитивне промјене у фер виједности дужничких хартија од вриједности пренесене у добит или губитак</i>	-	-	-	(97)	-	-	(97)	-	(97)
<i>Нето нереализоване негативне промјене у резервацијама за очекivanе кредитне губитке за дужничке хартије од вриједности</i>	-	-	-	-	(7.661)	-	(7.661)	-	(7.661)
<i>Нето реализоване позитивне промјене у резервацијама за очекivanе кредитне губитке пренесене у добит или губитак за дужничке хартије од вриједности</i>	-	-	-	-	(46)	-	(46)	-	(46)
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у фер виједности монетарног злата</i>	-	-	-	-	-	6.252	6.252	-	6.252
На дан 31. март 2019.	25.000	514.720	31.300	214.224	1.286	12.390	773.920	13.146	812.066

Напомене на странама од 7 до 28 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 31. марта 2019.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ (неревидирани)

	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве	Резерве фер виједности - финансијска имовина по фер виједности кроз осталу свеобухватну добр резервације за очекиване кредитне губитке	Резерве фер виједности – монетарно злато	Укупно резерве	Добит за период	Укупно капитал
На дан 1. јануар 2018.	25.000	506.289	31.300	141.765	4.290	- 683.644	-	708.644
Укупно свеобухватни (губитак) за период	-	-	-	(5.238)	(82)	(1.765) (7.085)	2.855 (4.230)	
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	-	2.855 2.855
Остали свеобухватни (губитак)	-	-	-	(5.238)	(82)	(1.765) (7.085)	-	(7.085)
<i>Нето нереализоване негативне промјене у фер виједности дужничких хартија од виједности</i>	-	-	-	(5.167)	-	- (5.167)	-	(5.167)
<i>Нето реализоване позитивне промјене у фер виједности дужничких хартија од виједности пренесене у добит или губитак</i>	-	-	-	(71)	-	- (71)	-	(71)
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке хартије од виједности</i>	-	-	-	-	80	- 80	-	80
<i>Нето реализоване позитивне промјене у резервацијама за очекиване кредитне губитке пренесене у добит или губитак за дужничке хартије од виједности</i>	-	-	-	-	(162)	- (162)	-	(162)
<i>Нето нереализоване негативне промјене у фер виједности монетарног злата</i>	-	-	-	-	(1.765)	(1.765)	-	(1.765)
На дан 31. март 2018.	25.000	506.289	31.300	136.527	4.208	(1.765) 676.559	2.855	704.414

Напомене на странама од 7 до 28 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 31. марта 2019.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

Напомена	За период	
	1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
У хиљадама КМ (неревидирани)		
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ		
Нето добит за период	13.146	2.855
Прилагођено за:		
Каматне приходе	3	(11.904)
Каматне расходе	3	5.996
Нето резервације за очекиване кредитне губитке	9	(9.696)
Нето реализоване (доброте) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	5	(143)
Нето (доброте) / губитке од курсних разлика	6	(42)
Приходе од донација		
Резервације за обавезе и трошкове		
Депрецијацију и амортизацију		
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама	(2.076)	(2.024)
Промјене на пословној имовини и обавезама		
Смањење / (повећање) депозита код иностраних банака	2.712	(196.427)
Смањење / (повећање) дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	14.881	(446.395)
Смањење остале имовине	759	588
Повећање готовог новца у оптицају	32.064	23.388
(Смањење) / повећање депозита	(273.027)	253.281
(Смањење) / повећање осталих обавеза	(726)	1.497
Исплате по основу резервација за обавезе и трошкове	(23)	(117)
Наплаћена камата	12	13
Плаћена камата	(1.327)	(1.352)
Нето новац од оперативних активности	(226.751)	(367.548)
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ		
Куповине некретнина, опреме и нематеријалне имовине	(256)	(727)
Нето новац од инвестиционих активности	(256)	(727)
Ефекти промјена у исправци вриједности за очекиване кредитне губитке на новац и новчане еквиваленте	(1.253)	274
Ефекти курсних промјена на новац и новчане еквиваленте	70	(226)
Нето (смањење) новца и новчаних еквивалената	(228.190)	(368.227)
Новац и новчани еквиваленти на почетку периода	1.676.360	2.061.284
Новац и новчани еквиваленти на крају периода	16	1.448.170
		1.693.057

Напомене на странама од 7 до 28 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

НАПОМЕНЕ УЗ САЖЕТЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 31. МАРТА 2019.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Централна банка Босне и Херцеговине („Банка“) је основана у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине 20. јуна 1997. године, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини.

Банка је почела са радом 11. августа 1997. године.

Сједиште Централног уреда Банке је у Сарајеву, адреса Маршала Тита број 25.

У складу са чланом 64. став 2, Закона о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка је обавезна да подноси Предсједништву Босне и Херцеговине прелиминарне (без извршене ревизије) финансијске извјештаје за сваки квартал.

Управни одбор Банке, које се састоји од пет чланова, одобрава ове сажете финансијске извјештаје, а Управа Банке, која се састоји од четири члана, одговорна је за њихову припрему. Чланове Управног одбора и Управе Банке чине:

Управни одбор

др Сенад Софтић	предсједавајући
мр Анкица Колобарић	члан
мр Шериф Исовић	члан
мр Триво Маринковић	члан
др Љубиша Владушић	члан

Управа

др Сенад Софтић	губернер
мр Ернадина Бајровић	вице губернер
др Милица Лакић	вице губернер
Желимира Распудић	вице губернер

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

2.1. Изјава о усклађености

Финансијски извјештаји Банке се припремају у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ) објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (ОМРС).

Ови сажети финансијски извјештаји припремљени су у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 34: „Финансијско извјештавање за периоде током године“ те се требају читати заједно са посљедњим ревидираним финансијским извјештајима Банке за годину која је завршила 31. децембра 2018. („годишњи извјештаји“).

Напомене које су дате уз ове сажете финансијске извјештаје појашњавају догађаје и трансакције које су важне за разумијевање промјена у финансијском положају и резултатима Банке у односу на задње ревидиране годишње извјештаје.

2.2. Рачуноводствене политике

Сажети финансијски извјештаји су припремљени у складу са истим рачуноводственим политикама које су кориштене приликом припреме посљедњих годишњих извјештаја.

У пословању Банке у периоду који је предмет извјештавања нису постојале цикличне нити периодичне пословне активности, све активности су се обављале према предмету и времену реализације по начелу трајности пословања.

Значајне претпоставке Управе кориштене у примјени рачуноводствених политика Банке и основе неизвјесности процјена исте су као и оне описане у годишњим извјештајима, осим промјене рачуноводствене процјене описане у Напомени 2.6.

2.3. Основа мјерења

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени на основи историјског трошка, изузев за сљедеће значајне ставке:

Ставка	Основа мјерења
Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	фер вриједност
Монетарно злато	фер вриједност

Историјски трошак је опћенито формиран на основу фер вриједности дате накнаде у замјену за имовину.

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом или плаћена за пренос неке обавезе у редовној трансакцији међу тржишним учесницима на датум мјерења, независно од тога да ли је она директно видљива или процјењена неком другом методом вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Кориштење просуђивања и процјена

Припрема финансијских извјештаја у складу са МСФИ захтијева од Управе кориштење просуђивања, процјена и претпоставки који утичу на исказане износе имовине и обавеза, као и објављивање износа потенцијалне имовине и обавеза на извјештајни датум, те одговарајуће исказане износе прихода и расхода за извјештајни период. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена.

Процјене и уз њих везане претпоставке континуирано се разматрају. Измјене рачуноводствених процјена признају се у периоду у којем је процјена измијењена уколико измјена утиче само на тај период или и у периоду измјене и у будућим периодима, ако измјена утиче и на текући и на будуће периоде.

2.5. Функционална и извјештајна валута

Сажети финансијски извјештаји Банке приказани су у државној валути Босне и Херцеговине коју представља конвертибилна марка (KM). Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

Службени курс KM према евру (EUR) одређен је Законом о Централној банци Босне и Херцеговине у износу 1,95583 KM = 1 EUR. Према Закону, Банка је дужна да без рестрикција купује и продаје KM за EUR, унутар територије Босне и Херцеговине, по дефинисаном курсу.

2.6. Промјене рачуноводствених процјена

Банка је од 1. јануара 2019. године промијенила калкулацију вјероватноће неиспуњења обавеза (енг. PD - Probability of Default) који је један од три параметра за израчун очекиваних кредитних губитака. Банка је у 2018. години за израчун PD-а користила приступ базиран на тржишним показатељима кредитног ризика, тј. тржишним цијенама CDS уговора (Credit Default Swap). Као резултат нових информација и већег искуства у примјени МСФИ 9, посебно у области централног банкарства, промијењен је израчун PD-а на начин да се користе транзиционе матрице рејтинг агенција. Начин израчуна PD-а објашњен је у Напомени 19.1.

На дан 31. децембар 2018. године укупан износ резервација за очекиване кредитне губитке износио је 12.133 хиљаде KM. Промјена рачуноводствене процјене резултирала је признавањем смањења резервација за очекиване кредитне губитке у укупном износу од 9.821 хиљаду KM у добит или губитак у јануару 2019. године. Више информација о ефектима смањења резервација за очекиване кредитне губитке по основу ове промјене приказано је у Напомени 19.1.1.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

3. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ

За период

У хиљадама КМ

1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
-----------------------	-----------------------

Каматни приходи по основу:

Дужничких инструмената по фер вриједности кroz осталу свеобухватну добит (Напомена 11)	10.395	10.206
Ефеката негативне пасивне каматне стопе на депозите домаћих комерцијалних банака	1.496	1.398
Депозита код иностраних банака	9	6
Остале финансијске имовине по амортизованом трошку	4	9
Укупно каматни приходи	11.904	11.619

Каматни расходи по основу:

Ефеката негативних каматних стопа – Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (Напомена 11)	(3.230)	(3.074)
Ефеката негативних каматних стопа - Депозити код иностраних банака	(2.766)	(2.596)
Укупно каматни расходи	(5.996)	(5.670)

Нето каматни приходи	5.908	5.949
-----------------------------	--------------	--------------

Ефекти негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака укључују износ од 2.192 хиљаде КМ на орочене депозите и износ од 574 хиљаде КМ на депозите по виђењу у периоду 1.1. – 31.3.2019. године (у периоду 1.1. – 31.3.2018. године укључивали су износ од 2.077 хиљада КМ на орочене депозите и износ од 519 хиљада КМ на депозите по виђењу).

Просјечна стопа негативног ефективног приноса на депозите код иностраних банака је износила 0,39% у периоду 1.1. – 31.3.2019. године (у периоду 1.1. – 31.3.2018. године износила је 0,42%).

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износила је 0,36% у периоду 1.1. – 31.3.2019. године (у периоду 1.1. – 31.3.2018. године износила је 0,39%).

Основицу за обрачун камата на депозите комерцијалних банака чине укупни депозити комерцијалних банака на рачунима резерви у обрачунском периоду, који се састоје од износа обавезних резерви и вишке изнад обавезних резерви.

Основицу за обрачун обавезне резерве комерцијалних банака чине депозити и позајмљена средства, без обзира на то у којој су валути средства изражена. Такођер, утврђена је јединствена стопа обавезне резерве од 10% коју Банка примјењује на основицу за обрачун обавезне резерве.

На износ средстава обавезне резерве Банка не обрачунава накнаду, док се на износ средстава изнад обавезне резерве обрачунава накнада која је једнака 50% стопе коју примјењује Европска централна банка на депозите комерцијалних банака.

Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине су резултат негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака и дужничке хартије од вриједности, а које се, у складу с актуелним тржишним условима, нису могле избећи.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

3. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Ефекти негативних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака су резултат негативне каматне стопе на износ средстава изнад обавезне резерве, а која је у извјештајним периодима износила 0,20%.

4. НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

	За период	
	1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
У хиљадама КМ		
Приходи од накнада и провизија:		
од домаћих комерцијалних банака	3.766	3.763
од услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	282	290
	4.048	4.053
Расходи од накнада и провизија:		
трансакције са банкама у иностранству	(155)	(162)
	(155)	(162)
Нето приходи од накнада и провизија	3.893	3.891

5. НЕТО РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

	За период	
	1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
У хиљадама КМ		
Реализовани добици	143	233
Реализовани губици	-	-
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	143	233

На дан 31. март 2019. године нето реализовани добици од продаје финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит укључују нето износ који се састоји од закључног стања резерви фер вриједности у износу од 97 хиљада КМ и резервација за очекиване кредитне губитке у износу од 46 хиљада КМ за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (на дан 31. март 2018. укључивали су нето износ који се састојао од закључног стања резерви фер вриједности у износу од 71 хиљаде КМ и резервација за очекиване кредитне губитке у износу од 162 хиљаде КМ).

6. НЕТО ДОБИЦИ / (ГУБИЦИ) ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

	За период	
	1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
У хиљадама КМ		
Добици од курсних разлика	134	86
Губици од курсних разлика	(92)	(302)
Нето добици / (губици)	42	(216)

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

7. ТРОШКОВИ ОСОБЉА

У хиљадама КМ	За период	
	1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
Плате	2.372	2.367
Порези и доприноси	1.348	1.344
Остале примања запосленика	496	503
Нето резервације за отпремнине запосленим	1	(4)
УКУПНО	4.217	4.210

8. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

У хиљадама КМ	За период	
	1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
Трошкови одржавања	573	674
Трошкови производње и дизајна новчаница и кованица	438	438
Остали административни и оперативни трошкови	762	947
УКУПНО	1.773	2.059

9. НЕТО РЕЗЕРВАЦИЈЕ ЗА ОЧЕКИВАЊЕ КРЕДИТНЕ ГУБИТКЕ

У хиљадама КМ	За период	
	1.1. - 31.3. 2019.	1.1. - 31.3. 2018.
Добици по основу очекиваних кредитних губитака:		
од финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности		
кроз осталу свеобухватну добит	7.772	987
од депозита код иностраних банака	2.638	1.553
од остале финансијске имовине	5	10
од специјалних права вучења у ММФ-у	1	-
	10.416	2.550
Губици по основу очекиваних кредитних губитака:		
од финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности		
кроз осталу свеобухватну добит	(111)	(1.067)
од депозита код иностраних банака	(605)	(2.145)
од остале финансијске имовине	(4)	(9)
од специјалних права вучења у ММФ-у	-	1
	(720)	(3.220)
Нето смањење / (повећање) у резервацијама за очекиване кредитне губитке	9.696	(670)

Добици по основу очекиваних кредитних губитака у износу од 10.416 хиљада КМ су резултат промјене рачуноводствене процјене у износу од 9.821 хиљада КМ описане у Напоменама 2.6. и 19.1.1 и смањења резервација за очекиване кредитне губитке по новој методологији израчуна PD-а у износу од 595 хиљада КМ.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

10. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Анализа орочених депозита и депозита по виђењу код иностраних банака према валутама, дата је како слиједи:

	31. март 2019.	31. децембар 2018.
У хиљадама КМ		
Орочени депозити:		
- EUR	2.058.957	2.118.444
Умањено за исправку вриједности за очекиване кредитне губитке	(366)	(2.064)
	2.058.591	2.116.380
Депозити по виђењу:		
- EUR	608.161	788.997
- CHF	4.032	3.741
- USD	1.874	2.765
- GBP	23	36
Умањено за исправку вриједности за очекиване кредитне губитке	(135)	(471)
	613.955	795.068
УКУПНО	2.672.546	2.911.448

Депозити код иностраних банака, анализирани према преосталој рочности, дати су како слиједи:

	31. март 2019.	31. децембар 2018.
У хиљадама КМ		
До мјесец дана	410.584	777.266
Од једног до два мјесеца	214.288	349.106
Од два до три мјесеца	331.234	583.230
Од три до четири мјесеца	581.076	155.532
Од четири до дванаест мјесеци	521.775	253.310
Укупно	2.058.957	2.118.444
Исправка вриједности за очекиване кредитне губитке	(366)	(2.064)
УКУПНО	2.058.591	2.116.380

11. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит представљају квалитетне хартије од вриједности са високим степеном утрживости и ликвидности, кредитног рејтинга од AAA до BBB. Портфель се састоји од краткорочних и дугорочних дужничких хартија од вриједности са фиксном каматном стопом, које издају владе страних држава. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминирани у EUR валути.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

11. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Структура дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је сљедећа:

	31. март 2019.	31. децембар 2018.
У хиљадама КМ		
Дужничке хартије од вриједности	8.225.154	8.153.320
Обрачуната камата	73.194	72.119
УКУПНО	8.298.348	8.225.439

Анализа промјена фер вриједности дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у извјештајним периодима приказана је у сљедећој табели:

	2019.	2018.
У хиљадама КМ		
На дан 1. јануар	8.225.439	7.473.857
Куповине током периода	914.200	1.309.725
Продаје током периода	(209.178)	(176.583)
Приход од камата признат током периода (Напомена 3)	10.395	10.206
Ефекти негативних каматних стопа признати током периода	(3.230)	(3.074)
Доспјећа хартија од вриједности	(698.720)	(667.667)
Доспјећа купона	(21.183)	(19.080)
Нето промјена у фер вриједности током периода	80.625	(5.167)
На дан 31. март	8.298.348	7.922.217

Раст резерви фер вриједности за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит за извјештајни период резултат је пораста тржишних цијена дужничких вриједносних папира које Банка има у портфелју.

12. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

Банка држи монетарно злато на рачуну у банци у Швајцарској, а физички је лоцирано у трезору Банке Енглеске. Вриједност монетарног злата на дан 31. март 2019. године износи 216.248 хиљада КМ, што представља 96.000 унци злата по вриједности од 2.253 КМ по унци (31. децембар 2018. године: 209.996 хиљада КМ, што је представљало 96.000 унци злата по вриједности од 2.187 КМ по унци).

Анализа промјена фер вриједности монетарног злата у извјештајним периодима приказана је у сљедећој табели:

	2019.	2018.
У хиљадама КМ		
На дан 1. јануар	209.996	203.858
Нето промјена у фер вриједности током периода	6.252	(1.765)
На дан 31. март	216.248	202.093

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

13. ДЕПОЗИТИ БАНАКА

Структура депозита банака приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. март 2019.	31. децембар 2018.
Депозити домаћих комерцијалних банака	5.209.897	5.522.701
Остале обавезе према домаћим комерцијалним банкама	3.912	-
Рачуни резерви организационих дијелова Банке	538	553
Посебни депозити комерцијалних банака – блокирана средства	36	36
УКУПНО	5.214.383	5.523.290

14. ДЕПОЗИТИ ВЛАДЕ И ОСТАЛИХ ДЕПОНЕНАТА

Структура депозита Владе и осталих депонената приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. март 2019.	31. децембар 2018.
Депозити за буџет институција БиХ	432.316	494.575
Депозити јавних институција	122.745	125.501
Депозити осталих влада и владиних институција	135.837	89.286
Депозитни рачун по трансакцијама Међународног монетарног фонда	52.853	5
УКУПНО	743.751	709.367

15. КАПИТАЛ

Структура капитала и резерви је приказана у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. март 2019.	31. децембар 2018.
Почетни капитал	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	514.720	514.720
Остале резерве	31.300	31.300
Резерве фер вриједности – дужнички и власнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	214.224	133.696
Резервације за очекиване кредитне губитке (Напомена 19.1.1)	1.286	8.993
Резерве фер вриједности - монетарно злато	12.390	6.138
Нето добит за период	13.146	-
УКУПНО	812.066	719.847

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

16. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За потребе извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се сastoјe од:

У хиљадама КМ	31. март 2019.	31. март 2018.
Девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања	614.090	603.278
Девизни депозити по виђењу	547.712	843.004
Страна валута у готовини	286.166	245.504
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	30	1.746
Жиро рачуни	538	1.082
Укупно	1.448.536	1.694.614
Исправка вриједности за очекivanе кредитне губитке	(366)	(1.557)
УКУПНО	1.448.170	1.693.057

17. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Закон о Централној банци Босне и Херцеговине дефинише оперативно правило „Валутни одбор“ за издавање КМ, према којем се КМ издаје само уз куповину конвертибилне стране валуте уз пуно покриће у нето девизним резервама.

Члан 31. Закона о Централној банци Босне и Херцеговине захтијева да укупан износ њене монетарне пасиве никада не буде већи од њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су сљедећи:

У хиљадама КМ	31. март 2019.	31. децембар 2018.
Бруто девизне резерве	11.473.338	11.623.218
Страна валута у готовини	286.166	274.099
Депозити код иностраних банака	2.672.546	2.911.448
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	8.298.348	8.225.439
Монетарно злато	216.248	209.996
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	30	2.236
Обавезе према нерезидентима	1.720	1.812
Нето девизне резерве	11.471.618	11.621.406
(Бруто девизне резерве умањене за обавезе према нерезидентима)		
Монетарна пасива	10.740.812	10.983.271
Готов новац у оптицају	4.782.678	4.750.614
Депозити банака	5.214.383	5.523.290
Депозити Владе и осталих депонената	743.751	709.367
НЕТО СТРАНА АКТИВА	730.806	638.135
(Нето девизне резерве умањене за монетарну пасиву)		

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

18. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Банка у оквиру свог редовног пословања ступа у трансакције са повезаним лицима. Имајући у виду да је Банка основана актом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, а да је почетни капитал уплаћен од стране Савјета министара БиХ, трансакције које се одвијају у оквиру редовних операција Банке са државом и државним институцијама представљају трансакције са повезаним лицима. Банка у складу са одредбама Закона о ЦББиХ обавља агентске послове за државу Босну и Херцеговину и за друге државне институције. Банка прима депозите од државе Босне и Херцеговине и државних институција и поступа искључиво по налогу депонента.

Трансакције са државом и државним институцијама приказане су у слиједећим табелама:

У хиљадама КМ

31. март 2019.

	Изложеност	Пасива
Држава	-	
Државне институције:		515.100
Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине	-	54.337
Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине	-	127.724
УКУПНО	-	697.161

У хиљадама КМ

31. децембар 2018.

	Изложеност	Пасива
Држава	-	505.897
Државне институције:		
Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине	-	45.635
Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине	-	90.975
УКУПНО	-	642.507

Банка сматра да има и директни однос повезане особе са члановима управљачке структуре, блиским члановима породица члanova управљачке структуре и друштвима под контролом, заједничком контролом или значајним утицајем члanova управљачке структуре и блиских члanova њихових породица.

Накнаде кључним члановима управљачке структуре

Укупне накнаде кључним члановима управљачке структуре (члнови Управе и Управног одбора) у периоду 1.1. – 31.3.2019. године износиле су 220 хиљада КМ, од чега се 136 хиљада КМ односило на плате и остale накнаде, а 84 хиљаде КМ на порезе и доприносе (у периоду 1.1. – 31.3.2018. године укупан износ од 215 хиљада КМ односио се на плате и остale накнаде у износу од 134 хиљаде КМ, а 81 хиљада КМ на порезе и доприносе).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

19. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Финансијски инструменти који представљају изложеност Банке финансијским ризицима (кредитни ризик, тржишни ризици и ризик ликвидности) су:

- Страна валута у готовини,
- Депозити код иностраних банака (централних банака, пословних банака и BIS банке),
- Специјална права вучења у ММФ-у,
- Дужничке хартије од вриједности,
- Монетарно злато,
- Власничке хартије од вриједности и
- Остале финансијска имовина (потраживања од домаћих банака, кредити запосленим и остале потраживања).

19.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик представља ризик настанка финансијског губитка за Банку уколико уговорна страна везано за финансијски инструмент не испуни своје уговорне обавезе и произлази углавном из улагања у депозите у другим банкама и улагања у хартије од вриједности (девизне резерве). Управљање овом врстом ризика остварује се путем одабира уговорних страна високог кредитног рејтинга, додијељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција, ограничењем рока, контролисањем обима и динамике инвестицирања.

Композитни кредитни рејтинг представља просјек нивоа постојећих кредитних рејтинга додијељених одређеном емитенту од стране најмање двије од три рејтинг агенције (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's). Кредитни рејтинзи се прате на дневној основи.

Банка од 1. јануара 2019. године примјењује нову методологију израчуна PD-а засновану на транзиционим матрицама. Банка користи корпоративне транзиционе матрице за процјену вјероватноће неиспуњења обавеза иностраних комерцијалних банака, док за изложеност према иностраним државама (иностраним централним банкама и владама) Банка користи транзиционе матрице за државе. Транзиционе матрице садрже историјске показатеље неиспуњења обавеза од стране држава и банака.

Калкулација PD-а се врши на начин да се подаци о висини PD-а преузимају из транзиционих матрица рејтинг агенција и коригују за укључивање будућих (енг. forward-looking) информација. У складу са наведеним, укључивање будућих информација у израчунавање очекиваних кредитних губитака врши се прилагођавањем PD-а. С обзиром да Банка у свом портфелу има финансијске инструменте од издаваоца различитих и по структури (нпр. владе и комерцијалне банке), као и географској распрострањености, с циљем укључивања будућих (forward-looking) информација при израчунавању PD-а, Банка се ослања на предвиђања промјене рејтинга (енг. outlook) за поједине инструменте (издаваоце) које има у портфелу, и то на начин да инкорпорира предвиђање смјера кретања рејтинга на израчунати PD: позитивно, стабилно или негативно предвиђање.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

19. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

19.1. Кредитни ризик (наставак)

19.1.1. Изложеност кредитном ризику

Сљедећа табела приказује усклађивање између почетног и закључног стања исправке вриједности за финансијску имовину за извјештајне периоде:

У хиљадама КМ

	2019.			2018.			Укупно	
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
1. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
На дан 1. јануар	8.993	-	-	8.993	4.290	-	-	4.290
Промјена у калкулацији PD-а (Напомена 2.6)	(7.704)	-	-	(7.704)	-	-	-	-
Повећања због промјене кредитног ризика	111	-	-	111	1.067	-	-	1.067
Смањења због промјене кредитног ризика	(7)	-	-	(7)	(824)	-	-	(824)
Смањења због доспјелих инструмената	(61)			(61)	(163)			(163)
<i>Neto (смањење) / повећање током периода</i>	(7.661)	-	-	(7.661)	80	-	-	80
Смањења због продатих инструмената	(46)	-	-	(46)	(162)	-	-	(162)
На дан 31. март	1.286	-	-	1.286	4.208	-	-	4.208
2. Депозити код иностраних банака								
На дан 1. јануар	2.535	-	-	2.535	1.635	-	-	1.635
Промјена у калкулацији PD-а (Напомена 2.6)	(2.117)			(2.117)	-			-
Повећања због промјене кредитног ризика	605	-	-	605	2.144	-	-	2.144
Смањења због промјене кредитног ризика	(19)	-	-	(19)	(787)	-	-	(787)
Смањења због престанака признавања орочених депозита	(503)	-	-	(503)	(767)	-	-	(767)
На дан 31. март	501	-	-	501	2.225	-	-	2.225

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

19. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

19.1. Кредитни ризик (наставак)

19.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

	2019.			2018.				
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
3. Специјална права вучења у ММФ-у								
На дан 1. јануар	-	-	-	-	-	-	-	-
Промјена у калкулацији PD-а	-	-	-	-	-	-	-	-
Повећања због промјене кредитног ризика	-	-	-	-	-	-	-	-
Смањења због промјене кредитног ризика	-	-	-	-	-	-	-	-
На дан 31. март	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Остале финансијска имовина								
На дан 1. јануар	5	-	600	605	30	-	600	630
Повећања због промјене кредитног ризика	5	-	-	5	9	-	-	9
Смањења због промјене кредитног ризика	(5)	-	-	(5)	(9)	-	-	(9)
На дан 31. март	5	-	600	605	30	-	600	630
Укупно почетно стање на дан 1. јануар	11.533	-	600	12.133	5.955	-	600	6.555
Укупно закључно стање на дан 31. март	1.792	-	600	2.392	6.463	-	600	7.063

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

19. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

19.1. Кредитни ризик (наставак)

19.1.2. Концентрација кредитног ризика

а) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијски инструменти који су предмет умањења

Сљедећа табела приказује максималну изложеност финансијске имовине Банке кредитном ризику, анализирану по класама финансијских инструмената за које се очекивани кредитни губици рачунају и признају:

У хиљадама KM

Класе финансијских инструмената	31. март 2019.			31. децембар 2018.			Укупно	
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
Страна валута у готовини								
Бруто књиговодствена вриједност	286.166	-	-	286.166	274.099	-	-	274.099
Исправка вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	286.166	-	-	286.166	274.099	-	-	274.099
Депозити код иностраних банака								
Бруто књиговодствена вриједност	2.673.047	-	-	2.673.047	2.913.983	-	-	2.913.983
Исправка вриједности	(501)	-	-	(501)	(2.535)	-	-	(2.535)
Књиговодствена вриједност	2.672.546	-	-	2.672.546	2.911.448	-	-	2.911.448
Дужнички инструменти по фер вриједности								
кроз осталу свеобухватну добит								
Бруто књиговодствена вриједност	8.298.348	-	-	8.298.348	8.225.439	-	-	8.225.439
Резервације за очекиване кредитне								
губитке (признати у осталој свеобухватној								
доброти)	(1.286)	-	-	(1.286)	(8.993)	-	-	(8.993)
Књиговодствена вриједност	8.298.348	-	-	8.298.348	8.225.439	-	-	8.225.439
Специјална права вучења у ММФ-у								
Бруто књиговодствена вриједност	30	-	-	30	2.236	-	-	2.236
Исправка вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	30	-	-	30	2.236	-	-	2.236
Остала финансијска имовина								
Бруто књиговодствена вриједност	2.496	-	600	3.096	2.693	-	600	3.293
Исправка вриједности	(5)	-	(600)	(605)	(5)	-	(600)	(605)
Књиговодствена вриједност	2.491	-	-	2.491	2.688	-	-	2.688

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

19. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

19.1. Кредитни ризик (наставак)

19.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

б) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијски инструменти који нису предмет умањења

	31. март 2019.	31. децембар 2018.
У хиљадама КМ		
Књиговодствена вриједност		
Монетарно злато	216.248	209.996
Остале улагања	27.813	27.813
УКУПНО	244.061	237.809

19.2. Тржишни ризик

Банка прати и управља валутним и каматним ризиком као основним тржишним ризицима. Валутни ризик је ризик пада вриједности финансијских инструмената деноминованих у страној валути усљед промјене девизних курсева. Каматни ризик је ризик пада тржишне вриједности финансијских инструмената усљед неповољних кретања каматних стопа. Управљање тржишним ризицима се врши постављањем квантитативних ограничења за изложеност валутном ризику која је прихватљива за Банку и прате се на дневној основи. Циљ управљања тржишним ризицима јесте контрола и управљање ризицима у оквиру прихватљивих параметара, како би се оптимизирао поврат.

19.2.1. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Ово је ризик од промјене вриједности финансијских инструмената усљед промјена у девизним курсевима. Изложеност девизном ризику произилази из активности везаних за депозите и инвестиције.

Управљање и контролу девизног ризика Банка осигурава строгим поштивањем одредби Закона о Централној банци Босне и Херцеговине и Инвестиционих смјерница Банке за инвестирање девизних резерви.

Наведеним актима су тачно дефинисани лимити држања активе и пасиве у свакој странијој валути. Највећи дио новчане активе држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама подложним промјенама тржишног курса не смије прелазити 50% укупног износа капитала и резерви Банке.

Обзиром на врло малу изложеност девизном ризику и због тога што је најзначајнији дио новчане активе држан у EUR валути, девизни ризик се не сматра значајним ризиком за Банку.

19.2.2. Каматни ризик

Изложеност Банке тржишном ризику промјена у каматним стопама је концентрисана у инвестиционом портфељу. Пословање Банке је подложно ризику промјене каматних стопа утолико што каматоносна имовина и обавезе доспијевају или се камата мијења у различitim периодима или у различитим износима.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

19. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

19.2.2. Каматни ризик (наставак)

Банка је изложена каматном ризику приликом инвестицирања девизних резерви. Банка управља инвестиционим портфољем са циљем минимизирања каматног ризика. Инвестиције носе различите каматне стопе, зависно од периода инвестицирања, уз максималан рок инвестицирања од једне године за депозите и десет година за хартије од вриједности.

19.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела имовине, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такођер, када дође до непожељног кретања цијена.

Ликвидна имовина се дефинише као она имовина чија конверзија у новчана средства подразумијева минималне трансакционе трошкове и чија је вриједност најближа тржишној вриједности.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност треба бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Банке.

Оквир за ликвидност треба да усклади прогнозиране потенцијалне потребе за ликвидношћу са одговарајућим ликвидним инструментима. Ликвидност сваког појединачног финансијског инструмента подобног за инвестицирање треба да буде размотрена на одговарајући начин прије него што се изврши инвестицирање у тај инструмент.

20. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА

20.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности

Процењене фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Банке су одређене користећи расположиве тржишне информације, уколико их има, и одговарајуће методологије вредновања.

Сљедећа табела даје анализу финансијске имовине мјерене по фер вриједности на извјештајне датуме, укључујући ниво унутар хијерархије фер вриједности. Ови износи базирају се на вриједностима које су приказане у извјештају о финансијском положају користећи цијене које котирају на активном тржишту, које одговарају Нивоу 1 хијерархије на извјештајне датуме.

У хиљадама КМ

31. март 2019.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности				
Дужнички инструменти	8.298.348	-	-	8.298.348
Монетарно злато	216.248	-	-	216.248
УКУПНО	8.514.596	-	-	8.514.596

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

20. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

20.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности (наставак)

У хиљадама КМ

31. децембар 2018.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности				
Дужнички инструменти	8.225.439	-	-	8.225.439
Монетарно злато	209.996	-	-	209.996
УКУПНО	8.435.435	-	-	8.435.435

20.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности

У хиљадама КМ

31. март 2019.

	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по амортизованим трошку:</i>		
Страна валута у готовини	286.166	286.166
Депозити код иностраних банака	2.672.546	2.663.622
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	30	30
Осталा финансијска имовина	2.491	2.491
<i>Остале улагања</i>	27.813	27.813
Укупно	2.989.046	2.980.122
Финансијске обавезе		
<i>Финансијске обавезе мјерене по амортизованим трошку:</i>		
Готов новац у оптицају	4.782.678	4.782.678
Депозити банака	5.214.383	5.204.614
Депозити Владе и осталих депонената	743.751	742.358
Остале финансијске обавезе	2.035	2.035
Укупно	10.742.847	10.731.685

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ*Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.***20. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)****20.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности (наставак)****У хиљадама КМ****31. децембар 2018.**

	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
Финансијска имовина мјерена по амортизованим трошку:		
Страна валута у готовини	274.099	274.099
Депозити код иностраних банака	2.911.448	2.904.460
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	2.236	2.236
Остале финансијске имовина	2.688	2.688
Остале улагања	27.813	27.813
Укупно	3.218.284	3.211.296
Финансијске обавезе		
Финансијске обавезе мјерене по амортизованим трошку:		
Готов новац у оптицају	4.750.614	4.750.614
Депозити банака	5.523.290	5.512.943
Депозити Владе и осталих депонената	709.367	708.038
Остале финансијске обавезе	2.893	2.893
Укупно	10.986.164	10.974.488

21. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ

Банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада Босне и Херцеговине и иностраних влада и финансијских организација. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива Банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају Банке.

Такође, ванбилиансне ставке садрже девизне рачуне државних институција и агенција, као и комерцијалних банака, за које Банка дјелује као агент.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

21. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

Ванбилансне ставке се састоје од:

	31. март 2019.	31. децембар 2018.
У хиљадама КМ		
Депозити USAID-а	3.042	3.042
Депозити нерезидената	3.042	3.042
Депозити Савјета министара БиХ:		
Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије	16.585	30.964
Депозити Савјета министара БиХ – сервисирање вањског дуга БиХ	45	44
Депозити Савјета министара БиХ – буџет институција БиХ	15.067	9.227
Остале депозити Савјета министара БиХ	1.448	1.543
Депозити осталих резидената:	25	20.150
Депозити – пензије из Њемачке	5.634	4.048
Депозитни рачуни банака	282	12
Депозити резидената	5.352	4.036
Инвестиције везане за хартије од вриједности - Агенција за осигурање депозита БиХ	22.219	35.012
Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности	53.136	37.499
УКУПНО	53.136	37.499
	78.397	75.553

Чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у

У складу са споразумима између Босне и Херцеговине и ММФ-а потписаним у децембру 2002. године, Банка је одређена за фискалног агента и депозитара за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у. Улога Банке као фискалног агента је специфична због аранжмана „Валутног одбора“. Банка дјелује у име Босне и Херцеговине у њеним односима са ММФ-ом, али није одговорна за средства и обавезе везане уз чланство.

Банка држи рачун специјалних права вучења у ММФ-у, ММФ-ове рачуне број 1 и 2 у извјештају о финансијском положају. Банка такође осигурува услуге чувања хартија од вриједности Босне и Херцеговине који се издају за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза, који се налазе у ванбилансној евиденцији.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

21. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

Банка примјењује нето метод у приказивању финансијске позиције Босне и Херцеговине у ММФ-у, што је приказано у наставку:

У хиљадама КМ

	31. март 2019.	31. децембар 2018.
Квота	640.914	629.809
Специјална права вучења у ММФ-у	30	2.236
УКУПНО АКТИВА	640.944	632.045
ММФ-ов рачун бр. 1	1.602	1.575
ММФ-ов рачун бр. 2	54	53
Хартије од вриједности	1.047.771	1.042.166
Алокација SDR	388.817	382.080
Обрачуната камата на алокацију SDR	714	685
Рачуни плативих трошкова	1.414	1.601
УКУПНО ПАСИВА	1.440.372	1.428.160
НЕТО ПОЗИЦИЈА БиХ У ММФ-у	799.428	796.115

Рачун хартија од вриједности, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 предметом су валутног усклађивања кадгод се валута користи у финансијским трансакцијама између ММФ-а и Босне и Херцеговине. Најмање једном годишње, на крају ММФ-ове финансијске године (30. април), сва држања валута у ММФ-у се поново вреднују по важећем курсу SDR-а. Ова вриједносна прилагођавања се укључују у одговарајућа стања рачуна.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 31. марта 2019.

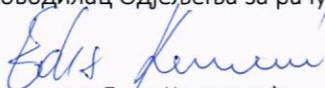
22. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИJE ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Одлуком Управног одбора од 27. марта 2019. године измијењена је Одлука о утврђивању и одржавању обавезних резерви и утврђивању накнаде на износ резерве, којом се мијења висина накнаде која се обрачунава на средства изnad обавезне резерве комерцијалних банака. Од 1. маја 2019. године на износ средстава изnad обавезне резерве комерцијалних банака обрачунават ће се накнада по стопи коју примјењује Европска централна банка на депозите комерцијалних банака.

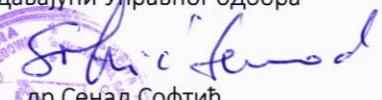
23. ОДОБРАВАЊЕ САЖЕТИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Ове сажете финансијске извјештаје одобрио је Управни одбор Банке 25. априла 2019. године.

Руководилац Одјељења за рачуноводство и финансије

мр Едис Ковачевић

Предсједавајући Управног одбора

др Сенад Софтић
